

Sagen er i Løbet af det sidste Aar støttet paa flere Møder.

Af private er der givet Tilskud dels til Fripladser, dels til Agitation.

Foreninger, deriblandt Aarhus Ungdomsforening (Afdeling af Landbof.) har tilbudt at bekoste 1—2 Lærerinders Uddannelse. Randers Amts Husholdningssekskab har bevilget 300 Kr. til Sagens Venner i Randers-Eggen.

De samv. sj. Landboforeninger har atter i Aar støttet Lærerindeuddannelsen ved at give Tilskud til et Fortsættelseskursus for Lærere.

Staten har i Vinter gennem Loven om Landbrugskursus tilstaaet disse Husholdnings-Kursus 2500 Kr. aarlig o. s. fr.

Svendborgkredsen.

Foreningen tæller 145 Medlemmer, Bestyrelsen: Fruerne Bondegaard, Ditlefsen, Evald, Frandsen og Gundesen samt Formanden Lærerinde A. Redder.

Kredsen har Sammenkomst paa Højskolehjemmet hveranden Mandag i Vinterhalvaaret. Møderne har været godt besøgte, og hvert Medlem havde Ret til at tage en Gæst med sig. Aftenene er benyttede dels til Foredrag, dels til Oplæsning.

Af fremmede Foredragsholdere har vi i Vinter haft Højskolelærer Bak, Ollerup og Damerne Gina Krog, Eline Begtrup og Karen Mortensen.

Kredsen har ydet Boghjælp og en Gymnastikdragt til en ung Pige, der læser til Præliminæreksamen, betalt Gymnastikkursus for en anden ung Pige, har ladet 2 unge Piger tage Kursus i Bogføring og givet en Enke 25 Kr. til Hjælp til en Symaskine. Desuden har Kredsen laant en ung Lærerinde en mindre Sum, da hun begyndte sin selvstændige Virksomhed.

Der er afholdt en Dilettantkomedie, hvis Overskud c. 360 Kr. skal anvendes til Foreningens Plejebarn Nr. 2, der begynder som Elev paa Horsens Kvindeseminarium efter Sommerferien. Den store Rest af de nødvendige Penge til de 3 Læseaar haaber vi at faa ved en Basar, der just forberedes i disse Dage for at afholdes i næste Maaned. Kredsens Plejebarn Nr. 1 har taget en rigtig smuk Lærerindeeksamen sidste Foraar og er forlængst i Virksomhed.

For Tiden arbejder Kredsen paa at faa oprettet en Syge- og Hjelpekasse for Medlemmerne; men hvorvidt dette vil lykkes, er ikke afgjort endnu.

Dansk Haandarbejde i Amerika.

I Anledning af en tidligere Meddelelse om, at Dansk Kvinderaads Centralbureau haabede gennem en amerikansk Dameforening at kunne skaffe Afsætning for dansk Haandarbejde i Amerika, har Centralbureauet modtaget talrige Forsøg, som vi herigennem har den Fornøjelse at besvare.

Vi opfordrer de Damer, der har Lyst til at gøre Forsøget, til i Slutningen af August at sende de Arbejder, som de ønsker at faa solgte i Amerika, til Dansk Kvinderaads Centralbureau, Nørregade 33 Stuen, København, K. Arbejderne vil her blive underkastede sagkyndig Bedømmelse, da det kun kan nytte at sende udsøgt

smukke Arbejder af Sted. Med Arbejderne maa følge:

1. Afsenderens Navn og Adresse, tydeligt skrevet.
2. En Fortegnelse over de indsendte Arbejder.
3. Angivelse af den laveste Pris, for hvilken Arbejderne maa sælges.
4. Penge til Forsendelsesomkostninger, Forsikring og til Honorar for Centralbureauet. Summens Størrelse vil blive meddelt senere.

Arbejderne vil blive sendte til Amerika i sidste Halvdel af September, for at de kan være i Boston inden Julealget. Vi anbefaler at indsende alle Slags hvide Broderier, særlig Hedebostryk; desuden Kunstbroderi og Brandmaleri paa Pap.

Vi skal senere give yderligere Meddelelser gennem dette Blad.

April 1902.

Dansk Kvinderaads Centralbureau.

Fra Ind- og Udland.

Jesus og Nutidens Tænkning hedder en lille Bog, som vi har faaet tilsendt (Theo Bergs Forlag). Det er en Oversættelse ved Pastor A. Jensen af 4 Prædikener af den engelske Præst Stafford A. Brook. Forf. er Unitar, en Retning der, som man ved, i England og Amerika tæller mange Tilhængere, allesammen Mennesker, som hylder den Sætning: hvor brav Folk gaar, der er Guds Veje. Vi anbefaler Bogen til ligesindede.

Ved den **Gartnereksamen**, som i Foraaret afsluttede Vilvordes toaarige Kursus fik Camilla V. Rosted en saa fortrinlig første Karakter, at hun tillige med en ligestillet mandlig Eksaminand modtog Vilvordes Jubilæumslegat.

Industriforeningen i København havde Fredag den 2. Maj indbudt en begrænset Kreds af interesserede Mænd og Kvinder til en foreløbig Forhandling om Betimeligheden af en nordisk Udstilling i København. Som et "Tidens Tegn" er det værd at lægge Mærke til, at man ved en saadan Lejlighed ikke længere gaar uden om Kvinderne, men respekterer deres selvstændige Organisation. Saaledes var Formanden i Dansk Kvindesamfund København Kreds indbudt, ligesom ogsaa Formanden for "Kvindernes Bygning" og Formanden for Valgretsudvalget, samt enkelte andre af Kvindernes Ordførere blandt os.

Ved den nye private Bane fra Aarhus til Hammel er ansat 7 kvindelige Stationsforstandere, der er iførte en Slags Uniform, en klædelig graa Dragt med et rødt Baand med Stjerner om højre Arm.

Frøken Jensens Syltebog. Første Oplag (5000 Ekspl.) af Frøken Jensens Syltebog er allerede udsolgt paa Det nordiske Forlag. Andet Oplag er taget i Arbejde og vil udkomme sammen med syvende Oplag af samme Forfatterindes Kogebog.

Nordens Kvinder indbydes til Stockkolm til det første nordiske Hvide Baands Møde 6.—8. Juli d. A. Blandt andre vil Astrid Blume (Formand for den danske Afdeling) tale om "Ungdomsvirksomheden" og Allt Trygg Hellenius om, hvilken Stilling "Hvidebaands Kvinderne" bør indtage overfor Stemmerets-spørgsmaalet.

Af **"Finsk Kvinnoförening"**s Aarsberetning fremgaar det, at Foreningen foruden megen anden Virksomhed har udsendt en Konsulent i Havebrug, der i det forløbne Aar har meddelt Raad og Anvisninger i 175 Gaarde og Huse.

I Berlin har Kvinderne dannet et Henry Georgeselskab i Tilslutning til Mændenes

"Bund der Deutschen Bodenreform". Det er Overbevisningen om, at Velgørenheden er afmægtig overfor den sociale Elendighed, der har fremkaldt dette Skridt. Man har valgt Grevinde Butler-Hainshausen til Formand — men rigtignok kun "Æresformand", en Form for Myndighed, som man næppe kender i England, hvor de fornemme Damer ærlig tager deres Del af det sociale Arbejde.

Korsettets Banlysning. I Kongeriget Sachsen har Regeringen udstedt en Forordning, der forbyder de kvindelige Elever i Statens Skoler at bære Korset.

At snøre sig erklæres for lige saa skadeligt for Legemets Udvikling som Cigarettrøgning, hvorfor Statens Myndigheder, som det hedder, "bør skride ind for at afskaffe den skadelige Uskik".

En fransk Læge har underkastet Spørgsmaalet et indgaaende Studium. Af hundrede korsetbærende Kvinder, mener han, er der næppe 30, som slipper uden betydelig Skade for Sundheden. Maaske gaar han dog noget vel vidt, naar han foreslaar Lovforbud mod, at Kvinder under 30 Aar bærer Korset, og som Straf for Overtrædelse af dette Bud 3 Maanedes Fængsel eller en anseelig Pengestraf!

I "Dokumente der Frauen" udtaler 20 Læger sig om samme Ting, de 11 bestemt derimod, 7 med visse Indskrænkninger, kun en eller to holder paa det. Kraftigt taler en kvindelig Læge fra München, det er dog besynderligt, siger hun, at Kvinderne, der ellers anvender saa utrolig megen Tid paa deres Klæder, ikke kan finde paa at gøre Korsettet overflødigt. — Vi vil ikke have det under nogen Form, Legemet maa være frit og frant. Ingen Gaalen paa Akkord, *ecce res v'infame* (ned med den skyldige), Korsettet er mere skyldigt end vi tænker os — dem af os, som overhovedet tænker. Det har ingen Plads i tænkende og anstændige Kvinders Garderobe.

Den tyske Rigskansler har som tidligere omtalt modtaget en Deputation af Kvinder med Dr. Anita Augspurg i Spidsen, som kom for at klage over Indskrænkningen i Kvindernes Foreningsfrihed, Mangleerne ved Pigebørnernes Uddannelse og Politiets Overgreb overfor de Kvinder, der staar under dets Opsigt.

Man blev ret venligt modtaget, men fik ingensomhelst Løfter. Hvad Undervisningen angik, henvises til Kultusministeren.

Denne H. Studt, holdt 17. Marts i den projsiske Rigsdag en lang Tale om dette Emne. I denne blev der gjort rigelig Brug af Fraser som "den tyske Kvindes Væsen og Natur", "den oprindelige Forskel mellem Kvinde og Mand", "Kvindens ideale Livsmaal" o. lign. Med Hensyn til Fællesundervisningen advarede Ministeren mod at tage Eksempel af Skandinaviens og Sydtyssklands. Hvad Universitetsstudierne angik skulde disse være "Gæsteforestillinger".

Alligevel er Antallet af studerende Kvinder i Tyskland i stadig Stigning.

Hjemmet for Vanføre har udsendt sin niende Aarsberetning, hvoraf fremgaar, at det i Aaret 1901 har huset 537 indvandre i 73,135 Dage. "Hjemmet" paa Toldbodvej har 130 Sovepladser, "Børnely" (et Sanatorium i Rungsted) kan desuden rumme 20 Personer. Særlig for Børn fra Landet er dette "Hjem" en nødvendig Betingelse for, at de kan nyde godt af "Samfundet's" Virksomhed. Bestyrelsen opfordrer derfor alle Sagens Venner til ogsaa at støtte "Hjemmet" i Aar. For at alle kan være med hertil har man indrettet Indsamlingsbøger, hvori der kan gives Indskud af saa smaa Beløb som 2 Øre, en saadan Bog faas ved Henvendelse til Statsraadsekretær Kofod, Rosenvængets Allé 35, Kbhvn. Ø., eller til Frk. I. Petersen, Toldbodvej 34, Kbhvn. K.

Af **Marthahjemmets** Aarsberetning for 1901 fremgaar det, at der her som sædvanlig er arbejdet dygtigt og klogt og i stadig voksende Omfang. I to Retninger trænger man til Hjælp: Hjælp til at beskæftige de 300 Børn, som paa Haandgerningsafdelingen bliver paa en Gang beskyttede mod Gadens skadelige Paavirkning og oplærte i alskens Nævenyttighed. Der maa sikkert i vor By findes ledige Kræfter blandt den kvindelige Ungdom, som kan tage

dette Arbejde op. Og Hjælp ønsker man til at pleje nogle af de mange syge Børn (i Aarets Løb 6756) som søger til Polikliniken. Kun nogle faa Sygesenge attraar man at faa indrettet; skulde der ikke, siger Beretningen, findes en eller anden rig Velgører, der kunde faa Lyst til at skænke den fornødne Sum til Indretningen heraf? Vi sender dette Spørgsmaal ud blandt Børnernes Venner.

Københavns kommunale Arbejdsanvisningskontor er i Halvaaret Juli—December 1901 søgt af 3,733 mandlige og 3780 kvindelige Arbejdsgivere, hvoraf det lykkedes at tilfredsstille de 3,056 mandlige og 3,594 kvindelige. Af Arbejdssøgere benyttedes Kontoret af 12,861 mandlige og 6,367 kvindelige, og det lykkedes at anvise Pladser til 4,275 mandlige og 4,393 kvindelige Arbejdssøgere. Af de sidste var Størsteparten (3,072) Tyende og Rengøringskoner, 1,103 hørte hjemme under Haandværk og Industri.

En katolsk Tjenestepigeskole. "Mariahjemmet" er oprettet af Lensbaronesse Stampe Carisius (Vestervoldgade 115), hvor de unge Piger optages i Alderen 15—18 Aar og i to Aar uddannes i alle Grene af Husgerning. Til Mariahjemmet er knyttet et Pensionat "Vestehus", hvori kan optages baade enkelte Personer og smaa Familier, som ønsker at skaanes for Husførelsens Bryderier.

Baronessen har selv afholdt alle Udgifterne, leder personlig hele Institutionen og har i Sinde at vie den sit Livs fremtidige Arbejde. En saadan Hengivelse til en Sag er vist egentlig noget hos os ganske uhørt.

En svensk Kvindekommité har i 2½ Maaned samlet over 15,000 Navne som Underskifter paa en Henstilling til Overstatholderen om Ophævelse af d. oftl. Prostitution. Frederika Bremer-Forbundet og en Del andre Kvindeforeninger har desuden hver for sig indgivet lignende Henstillinger — uden endnu at faa Svar. "Ikke i noget andet Samfundsspørgsmaal," siger Dagny, "har vore Kvinder optraadt saa enigt og med saa stærk en Følelse af Samhørighed", og Bladet mener med Rette, at en saadan Meningsstyring maa der nødvendig tages Hensyn til.

Af sin **Stipendiefond** har Frederika Bremerforbundet i Aar uddelt mellem 7 og 8 Tusinde Kr. fordelte paa 21 unge Kvinder. Den største Portion, 1500 Kr., fik Dr. med. Anna Stecksén til en Udenlandsrejse i videnskabeligt Øjemed.

De unge fremadstræbende svenske Kvinder maa have gode Venner.

Frederika-Bremer-Forbundet havde gennem M. F. Nystrom indgivet et Forslag til Rigsdagen, som gik ud paa at forandre den Paragraf i Skilsmiselloven, som siger, at "Manden er nærmest" til at tage sig af Børnene i Tilfælde, hvor begge Ægtefæller har lige Skyld i Skilsmislen, derhen til, at Dommeren i saa Tilfælde skal have den bestemmende Myndighed. Dette heskedne Forlangende gik ogsaa igennem i 2. Kammer, men stødte i 1. paa Modstand. Man mener dog, at denne er af blot formel Natur og ret snart vil kunne hæves.

Femmers Kvindeseminarium.

Til den i Maj afholdte Eksamen for Skolelærerinder, blev ved Femmers Kvindeseminarium indstillet 17 Eksaminandinder, der alle bestod. Resultatet var følgende: 4 fik mg. + i Hovedkarakter, 7 mg., 4 mg. ? og 2 g. +, nemlig:

Anna Albeck mg. + (137½ P.), Ernesta Bønde mg. ? (118½), Dagmar Dalsgaard mg. ? (123), Ingeborg Flagstad mg. (134½), Ellen Genckel mg. (128½), Hilda Hall mg. (134½), Ingeborg Langmann mg. ? (114½), Alma Madson g. + (110½), Nathalie Musk mg. + (139½), Kristine Mønsted mg. + (139½), Sigrid Nielsen mg. + (137), Olga Olsen mg. (132), Irene Pedersen mg. (129), Laura Petersen g. + (106½), Agnes Reichgruber mg. (127), Valborg Sørensen mg. ? (122½), Valborg Thaarup mg. (135½).

"Hvilket? Jeg skal til at dø, Deres Velbaarenhed, Tiden er kommet. Jeg skal ikke mere være blandt de levende."

"Hvad er det for Snak. . . Vi skal faa dig rask!"

"Som De ønsker det, Deres Velbaarenhed, vi takker Dem ærbødigt, men jeg forstaar dog . . . at naar Døden først er kommen, er der intet at gøre."

Doktoren er et Kvarterstid optaget af Jefim, rejser sig derpaa og siger:

"Jeg kan intet gøre . . . Du maa paa Sygehuset, der vil man operere dig. Kør nu straks. Det er aldeles nødvendigt, at du kommer afsted! Det er jo nok noget sent; i Sygehuset sover de alle, men det gør ingenting, jeg skal give dig en Seddel med. Hører du?"

"Herre Gud! Med hvad skal han køre?" siger Pelageja. "Vi har jo ingen Hest."

"Jeg skal bede Herskabet om det, de lader Jer nok faa en."

Doktoren gaar, Lyset slukkes og igen høres "uh, uh, uh, . . ."

En halv Time efter kørte nogen hen foran Hytten. Det var en Vogn, som Hestebetjenden havde sendt for at

Jefim kunde køre til Sygehuset. Han gør sig i Stand og kører bort.

Men nu bliver det Morgen, en smuk og klar Morgen, Pelageja er ikke hjemme: hun er gaaet paa Sygehuset for at høre, hvorledes det gaar Jefim. Og Varjka hører et Barn græde, og som om En sang med hendes Stemme:

Sov mit Barn sov længe —

Pelageja kommer tilbage; hun korsor sig og hvisker:

"Om Natten skar de ham, og til Morgen gav han Gud sin Sjæl."

Himlens Rige tilkomme ham, og en evig Fred. . . De siger, det blev taget for sent . . . Det skulde have været gjort før."

Varjka gaar ud i Skoven og græder der, men pludselig slaar En hende med en saadan Kraft i Nakken, at hun støder Panden mod et Birketræ. Hun løfter Øjnene og ser sin Husbond — Skomageren foran sig.

"Jeg skal lære dig!" siger han. "Den lille græder, men du sover?"

Han rusker hende i Øret, og hun giver sig igen til at vugge og nypne paa sin Sang. Den grønne Plet og Skyggerne af Benklæderne og Blerne bevæger sig og vil snart igen forhekse hendes Hjerne. Hun sætter sig ned, og

vejen, bedækket af et slemt Ælte. Mændene med Tversækkene paa Rygen og Skyggerne har igen lagt sig og sover fast. Ved at se paa dem, faar ogsaa Varjka en ubetvingelig Lyst til sove; hvor havde det været dejligt at lægge sig, men Moder Pelageja gaar ved Siden af og skynder paa hende. De haster begge til Byen for at faa Plads.

"Giv os en Almis for Kristi — Skyld!" tigger Moderen de forbigaserende.

"Gør en god Gærning, barmhjertige Mennesker?"

"Kom her med Barnet!" svarer en kendt Stemme hende. "Kom her med Barnet! gentager den samme Stemme, men nu mere vredt og bi-dende. "Sover du, dit nederdrægtige Pige-barn?"

Varjka farer op, og da hun ser sig omkring, forstaar hun, hvad det drejer sig om: der er hverken nogen Landevej, Pelageja eller forbigaserende, men derimod staar midt i Stuen hendes Madmoder, der er kommet for at give Barnet Die. Mens den tykke, bredskuldrede Skomagerkone giver Barnet Die og beroliger det, staar Varjka og ser paa hende og venter paa, at hun

skal blive færdig. Men udenfor lysner det allerede; Skyggerne og den grønne Plet er synligt blegnede. Det er snart Morgen.

"Tag ham!" siger Skomagerkonen. "Barnet græder, der maa være nogen, der har set paa det med onde Øjne."

Varjka tager Barnet, lægger det i Vuggen og begynder igen at vugge. Den grønne Plet og Skyggerne forsvinder lidt efter lidt, og nu er der intet, der kan krybe ind i hendes Hoved og omtaage hendes Hjerne. Men endnu vil hun saa gerne sove, ja hun vil saa forfærdelig gerne! Varjka lægger Hovedet mod Kanten af Vuggen og vugger med hele sin Krop for at betvinge Søvn, men Øjnene lukker sig alligevel, og Hovedet er tungt.

"Varjka, læg i Kakkellovnen!" lyder Skomagerens Stemme bag Døren.

Altsaa er det allerede Tid til at staa op og tage fat paa Arbejdet. Varjka gaar bort fra Vuggen og løber ud i Skuret efter Brænde. Hun er glad. Naar man løber og gaar, har man ikke saa megen Lyst til at sove, som naar man sidder. Hun bærer Brænde ind, fyrer op og mærker, hvorledes hendes stive Ansigt retter sig, og et blegnet Tæppe bliver